

1. Obiekt

KAPLICA P.W. ZBAWICIELA oraz ŚW. TEODORA Z AMAZJI I INNYCH ŚWIĘTYCH
325/112

2. Czas powstania

1732-35

3. Miejscowość

FROMBORK

4. Adres

Fromberk
ul. Katedralna 8

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo elblaskie

gmina Fromberk

pow. BRANIEWO

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Castrum Dominae Nostrae
Frauenburg

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.

województwo olsztyńskie

powiat braniewski

8. Właściciel i jego adres

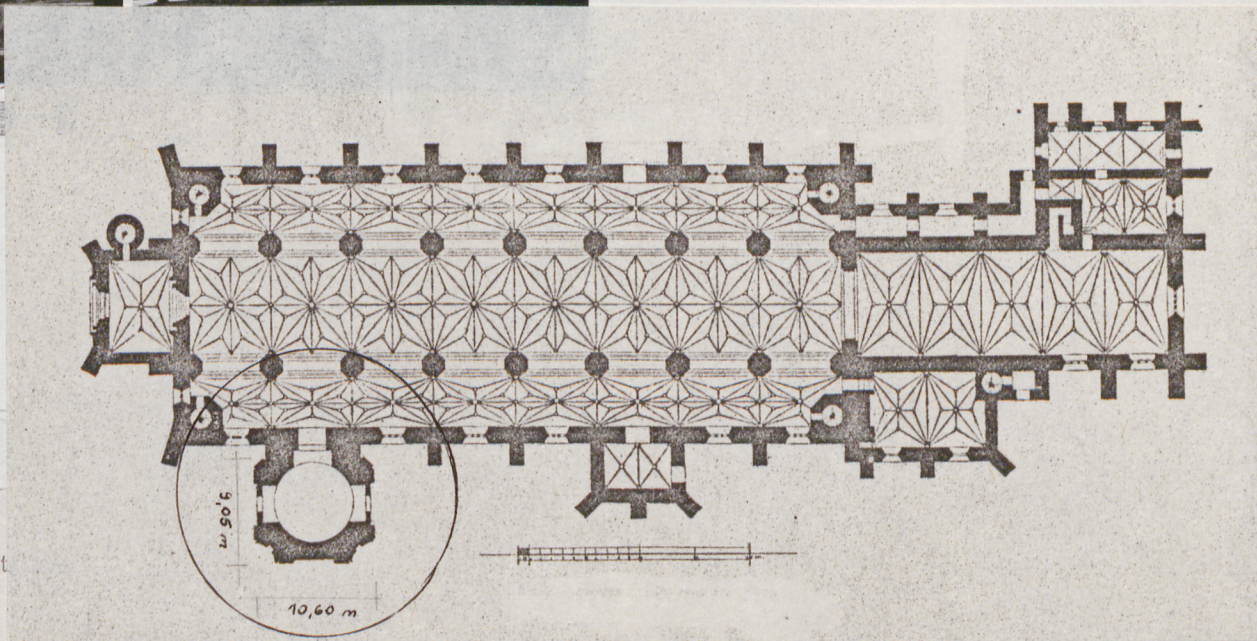
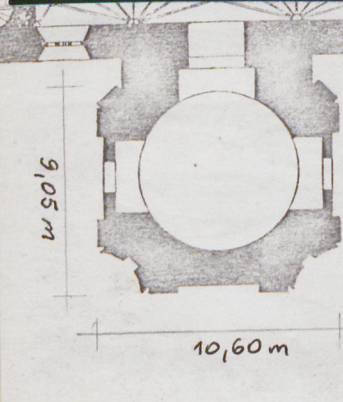
Kuria Biskupia Warmińska
ul. Staszica 5
Olsztyn

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzym.- Katolicka
ul. Katedralna 6
Fromberk

10. Rejestr zabytków

Nr 308/57 Olszt. data 1957

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negat

1. Obiekt
KAPLICA P.W. ZBAWICIELA oraz ŚW. TEODORA Z AMAZJI I INNYCH ŚWIĘTYCH
325/112

2. Czas powstania
1732-35

3. Miejscowość
FROMBORK

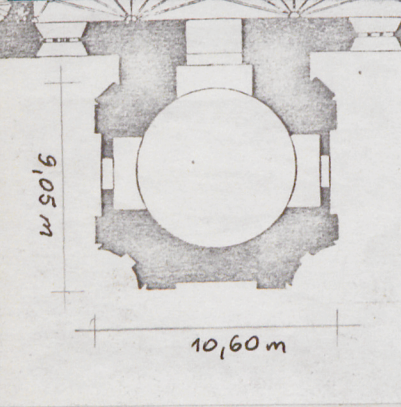

4. Adres
Fromberk
ul. Katedralna 8
nr hipoteczny

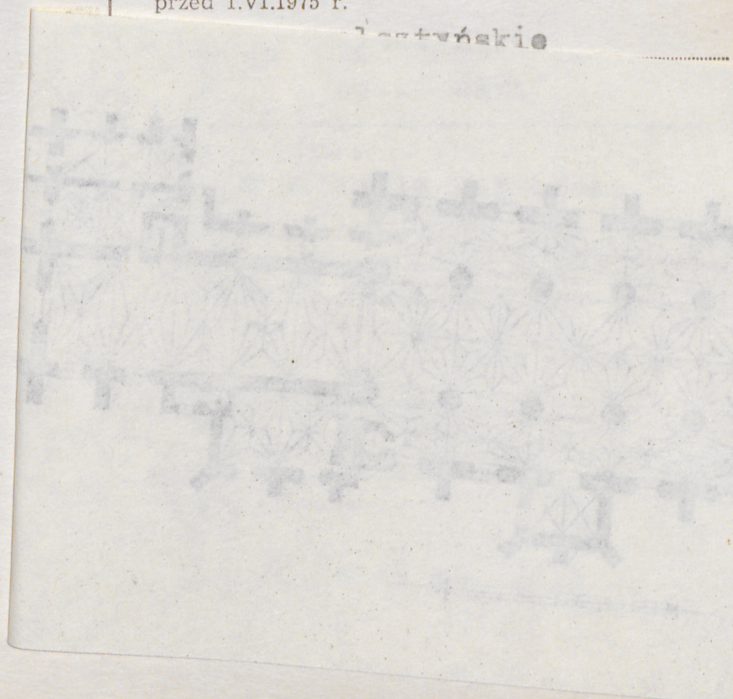
5. Przynależność administracyjna
województwo elblaskie
gmina Fromberk
pow. BRANIEWO

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Castrum Dominae Nostrae
Frauenburg

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.
elblaskie

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Kaplica Barokowa, wzniesiona i wyposażona przez bpa Krzysztofa Andrzeja Szembeka jako oratorium relikwienne. W r.1732 bp sufragan Adam Łaszewski zakłada kamień węgielny. W r.1734 wniesiono relikwie do ukończonej kaplicy. W r.1740 w podziemiach kaplicy pochowano Fundatora. W r.1742 zakończone prace przy wystroju wnętrza. Polichromia późnobarokowa wykonana przez Macieja Meyera z Lidzbarka po r. 1735. Ołtarz polichromowany przez Rogawskiego w 2 ćw.XVIII w. Mensę sarkofagową z dużym relikwiarzem, oraz relikwiarze mniejsze wykonał w l. 1730-8 Jan Krzysztof Geese z Olsztyna. Krata portalowa, późnobarokowa wykonana w r.1731 przez Jana i Krzysztofa Schwartzów z Reszla

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: Kaplica dobudowana do pd. elewacji katedry, usytuowana przy drugim od zachodu przęśle nawy południowej. Materiał i konstrukcja: murewana i tynkowana. Rzut i bryła: Na zewnątrz zbudowana na planie kwadratu o sfazowanych, wklęsłych narożach. Wnętrze na planie kolistym. Elewacje zewnętrzne w narożach ujęte toskańskimi pilastrami na cokole, podtrzymującymi belkowanie z szerokim fryzem pedekapowym i krepowanym gzymsom. Okna, po jednym w elewacji zach. i wsch., zwieńczone łukiem odcinkowym, obramione opaskami z kluczem. W elewacji pd. marmurowa płyta z r.1735 z napisem dot. fundacji i konsekracji kaplicy. Korpus przykryty kopułą na której latarnia przykryta spłaszczonym hełmem i rezeżłankowana pilastrami. W latarni cztery półkolistie zwieńczone okienka. Kopuła i hełm latarni obite blachą miedzianą. Hełm latarni zwieńczony złoczoną kulą i krzyżem. Pod kaplicą krypta grebowa. Wnętrze na planie koła z czterema głębokimi i niskimi wnękami arkadowymi na osiach. Ściany wnętrza podzielone zdwojonymi pilastrami o kapitelach kompozytowych wspierających krepowane belkowanie, będące podstawą kopuły z latarnią, podzielonymi wewnątrz analogicznymi pilastrami. Polichromie w części iluzjonistyczna w części dekoracyjna, pokrywająca w formie marmuryzacji i regencyjnej ornamentyki, pilastry, fryzy i płaszczyzny ścian. Między pilastrami ujęte w medalionach podobizny świętych, których relikwie znajdują się w kaplicy. W przyłęczach wnęk personifikacje cnót. Nad wejściem - "Widzenie św. Teodora z Amazji". W kopule - Adoracja Trójcy św. przez Wszystkich Świętych. Portal od str. nawy malowany iluzjonistycznie z personifikacjami Męczeństwa i Wiary spoczywającymi na przerwanym przyczółku i monogramem Chrystusa w zwieńczeniu. Na podłęczu namalowane putta i Oko Opatrzności. Krata portalowa żelazna, malowana i złoczona, plastycznie kuta, dwuskrzydłowa z naswietleniem, z ramami zdobionymi rezeżkami i polami wypełnionymi bujną mięsistą wicią akantu, oraz z inicjałami i herbem bpa K.A.Szembeka w naswietlu. Jeden zamek współczesny kracie, drugi z k. XIX w. Kraty w oknach z w.XVIII.

<p>14. Kubatura</p> <p>900 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>105 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p><u>1877</u> r. - Wykonanie nowego oszklenia okien przez Rednera z Wrocławia.</p> <p><u>1901</u> r. - Naprawa tynków zewnętrznych</p> <p><u>1950</u> r. - Wymiana tynków, uzupełnienie ubytków w oszkleniu okien.</p> <p><u>1979</u> r. - Naprawa tynków zewnętrznych.</p> <p><u>1983</u> r. - Wykonanie nowego pokrycia blachą miedzianą kopuły i hełmu latarni. Wyk./lipiec/-ekipa górali sped Żywea./wrzesień-listopad/-</p> <p>Wykonanie nowych elewacji - wyk. Wacławski z Fromberka.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Fundamenty spękane, zawilgocone. Łuszcząca się polichromia wnętrza. Ubytki w oszkleniu okien, odpadająca farba emulsyjna na pilastrach elewacji zewnętrznych. Niewłaściwa kolorystyka elewacji zewnętrznych latarni.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Naprawa okien. Zabezpieczenie polichromii we wnętrzu kaplicy i malowidła nad portalem od str. nawy. Wykonanie właściwej kolorystyki elewacji zewnętrznych latarni. Wykonanie izolacji zatrzymującej postęp wilgoci.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Dittrich F., Der Dom zu Frauenburg. ZGAE . Bd.18.
Braunsberg 1911-1913.

Katalog Zabytków Sztuki. Województwo elbląskie. Braniewo,
Frombork, Orneta i okolice. Warszawa 1980, s.85-86.

Sikorski J., Piaskowski T., Frombork. Olsztyn 1972,s.69.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr Tadeusz Piaskowski
imię i nazwisko

data III. 1986 r.

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki